

Titel: Overvågning af rød glente <i>Milvus milvus</i> som ynglefugl			
Dokumenttype: Teknisk anvisning	TA. nr.: A112	Version: 3	Oprettet: 23.03.2022
Forfatter: Thomas Eske Holm Aarhus Universitet	Gyldig fra: 25.03.2022		
	Sider: 7		
	Sidst ændret: 03.2022		
TA henvisninger			

0 Indhold

1 Indledning	2
2 Metode	2
2.1 Tid, sted og periode	2
2.2 Udstyr	3
2.3 Procedure	3
2.3.1 Stam- og kortdata	3
2.3.2 Observationer og feltskema	3
3 Databehandling	4
4 Kvalitetssikring	5
4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering	5
5 Referencer	5
6 Bilag	5
6.1 Feltskema	5
7 Oversigt over versionændringer	7

Udgået dokument
Se senere version

1 Indledning

Formålet med denne tekniske anvisning (TA) er at angive en kvalitetssikret, standardiseret og reproducerbar metode til at gennemføre overvågningen af ynglende rød glente.

Rød glente yngler spredt over hele Danmark omend kun sjældent vest for israndslinien ned igennem Jylland. Arten foretrækker kuperet mosaikpræget landskaber med skov, mose og agerland.

Arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1.

2 Metode

Overvågning af rød glente foretages af Miljøstyrelsen (MST) gennem optælling af ynglepar beliggende i de EF-Fuglebeskyttelsesområder hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

Overvågning af rød glente er kategoriseret som Intensiv 1. Intensiv 1 står for opsøgende overvågning af artens bestandstørrelse. Overvågningen består af en basisovervågning, der har til formål at følge udviklingen i artens yngleforekomst i de EF-Fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

På feltskemaet til overvågning af rød glente (bilag 6.1) er der fortrykte felter til angivelse af de parametre, der skal overvåges.

2.1 Tid, sted og periode

Rød glente eftersøges hvert andet år fra 2022 og frem, i de EF-Fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

Overvågning af ynglefugle i felten gennemføres i perioden 25. marts – 15. april. Dage med vedvarende regn, tåge eller stærk blæst er uegnede til feltobservationer og skal undgås.

Lokaliteter, der undersøges for ynglende rød glente, består af kendte ynglelokaliteter for arten samt potentielle ynglelokaliteter. Potentielle ynglelokaliteter udgøres af smålunde eller skovbryn i agerlandet, hvor reden kan placeres med ingen eller meget få menneskeskabte forstyrrelser.

Ynglepar der observeres i forbindelse med anden overvågning uden for det fastsatte overvågningsvindue (25. marts til 15. april) kan medtages såfremt forekomsten kan henføres til sikre eller sandsynlige ynglepar.

2.2 Udstyr

Ved optælling medbringes håndkikkert (7-12 X forstørrelse) og teleskop (23-70 X forstørrelse). Derudover medbringes ArcGIS Collector eller lignende software/platform på telefon/feltablet eller ortofoto til positionering af observationer, feltskema og skriveredskaber.

2.3 Procedure

2.3.1 Stam- og kortdata

Inden ynglesæsonen udarbejdes en oversigt over relevante ynglelokaliteter. Oversigten udarbejdes på baggrund af den lokale viden fra tidligere års NOVANA-overvågning suppleret i rimeligt omfang med viden om rød glentes forekomst i Danmark herunder offentliggjorte artikler, atlas kortlægning og DOFbasen, eller kontakter til lokale. Oversigten holdes løbende ajourført og danner grundlag for følgende års overvågninger af arten.

Ynglelokalitetens stednavn, ansvarlig myndighed og dato registreres i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltskema (bilag 6.1). Hvis ynglelokaliteten ikke har et officielt stednavn som fremgår af kort fra Geodatastyrelsen, navngives ynglelokaliteten med henvisning til nærmeste stednavn, fx "Mindre skov 1,5 km syd for Kolind (rød glente)".

Arealet på lokaliteten, hvor arten eftersøges, indtegnes som polygon til registrering i Danmarks Naturdatabase. Derudover registreres yngleforekomster i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltkort (landkort eller ortofoto). Såvel positive observationer som 0-observationer på egnede ynglelokaliteter registreres i Naturdatabase.

2.3.2 Observationer og overvågningsdata

Området overvåges fra udvalgte observationspunkter, hvor eventuelle yngleområder kan overskues. Observationer af rød glente markeres i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltkort med bemærkninger om adfærd og udseende, som indikerer at fuglen er i færd med en ynglecyklus. Ud fra de indsamlede oplysninger gives en samlet vurdering af, om der er tale om et sikkert eller sandsynligt ynglepar.

I undersøgelsesperioden er fuglene mest tydelige i landskabet og ses ofte i parringsflugt over yngleområderne med hannen øverst. Man kan også i denne periode registrere hannen stå stille i luften over yngleområdet eller bringe bytte til hunnen. Yngleparret kan desuden ses fouragere sammen i op til 10 km fra reden, når hunnen ikke opholder sig ved reden. Parret overnatter i nærheden af redestedet hvor man om morgenen og ved

aftenstid kan registrere fuglenes karakteristiske totonede skrig. Adulte fugles fældning af svingfjer indikerer, at fuglen er i færd med at yngle.

Rød Glente yngler gerne i løs kolonistruktur, hvor afstanden mellem rederne kan være helt ned til 50 meter fra hinanden. Det er derfor muligt, at flere par har overlappende fourageringsområder.

Rød glentes rede variere i størrelse, men kan normalt kendes på tilstedeværelsen af uld, tøj og plastik i konstruktionen. Rød glente er meget sårbar overfor forstyrrelse i undersøgelsesperioden, så en omfattende eftersøgning af reder anbefales ikke.

Yngleforekomster opgives i sikre eller sandsynlige ynglepar. Definitionerne på disse kategorier følger med enkelte tilføjelser (Gren, 1998):

Sikkert ynglefund:

-
- Fund af frisk brugt rede fra samme år
- Gamle fugle med føde til ungerne/direkte ungefodring
- Gamle fugle, der flyver til og fra rede under omstændigheder, der tyder på, at reden er besat
-
- Rede med æg eller friske æggeskaller
- Rede med unger eller døde unger.

Sandsynligt ynglefund:

- Fugle (eller par) der tilsyneladende hævder territorium
- Parringsadfærd
- Ængstelig kalden fra gamle fugle, der gør det sandsynligt, at der er rede eller unger i nærheden
- Reder bygget af fugle
- Fugle, der samler redemateriale eller ses med redemateriale i næbbet

Hvis arten ikke yngler på den undersøgte lokalitet skrives "0" under "Antal ynglepar i område (polygon)".

3 Databehandling

Data fra ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller fra feltskemaet (Bilag 6.1) overføres til indtastningsfladen for "Ynglefugle, samlegruppe" i NaturAppl (programmet downloades fra Miljøportalens hjemmeside).

Hvis lokaliteten har været overvåget før, anvendes så vidt muligt samme polygon som sidst. Vælg "Kopier fra eksisterende sted" i NaturAppl.

Vejledning til NaturAppl mm. Findes på Miljøportalens hjemmeside:

<https://support.miljoportal.dk/hc/da/articles/360016562178-Natur-Vejledning-til-Naturappl-PDF-vejledning>

Registreringer af rød glente, som FDC-Bio måtte gøre under overvågnings- eller forskningsaktiviteter, vil være til rådighed for Miljøstyrelsen.

Ved indtastning i databasen overføres det overvågede område fra feltkort til Naturdatabasen.

4 Kvalitetssikring

4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering.

Den datatekniske anvisning for kvalitetssikring af terrestriske NOVANA-data i Naturdatabasen omfatter kvalitetssikringsprocedurer for selve indtastnings- og redigeringsprocessen samt det videre forløb i forbindelse med godkendelse af data.

Se den datatekniske anvisning her:

https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/fagdatacenter/LN01_Miljoestyrelsens_data_i_Naturdatabasen.pdf

5 Referencer

Grell, M.B. 1998. Fuglenes Danmark. – Gads Forlag. 825 s.

6 Bilag

6.1 Feltskema

BILAG 6.1		Ynglefugle, samlegruppe – Rød glente	
Version 3 gældende fra 25.03.2022			
Stamdata			
Dato:		Indsamlingsformål:	
Ansvarlig myndighed:		Inventør:	

Kortdata
Stednavn:
Det undersøgte/overvågede område indtegnes på kort til senere registrering som polygon i Danmarks Naturdata.

Overvågningsdata			
Antal ynglepar:			Bemærkninger
Sikkert	Sandsynligt	Par ialt	

Udgået dokument
Se senere version

7 Oversigt over versionsændringer

Version	Dato	Emne:	Ændring:
2	20.02.2018	Intensiv 1	Overvågningen er ændret fra intensiv 2 til intensiv 1. Arten overvåges nu kun i de fuglebeskyttelsesområder hvor den er på udpegningsgrundlaget.
3	23.03.2033	Mindre justeringer	Der er foretaget mindre justeringer mht. årstal og indsamlingssoftware

Udgået dokument
Se senere version